

Didaktik, estetiska läroprocesser och barns meningsskapande i språk, kommunikation och matematik

Education, Aesthetic Learning Processes and Children's Meaning Making in Language, Communication and Mathematics

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 12FK61

Version: 5.0

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2016-10-11

Gäller från: HT 2016

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Didaktik (A1N)

Utbildningsområde: Undervisning 85%, Verksamhetsförlagd utbildning 15%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: Godkänt resultat i termin 1 och 2 samt godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Förskollärovetenskap, 210 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Utifrån didaktiska och estetiska perspektiv bearbetas olika kunskapsområden om barns lärande med fokus på kommunikation. Vidare behandlas tematiska och multimediala arbetssätt. Med hjälp av digitala redskap presenteras därtill olika sätt att stödja barns utveckling av kommunikativa och sociala förmågor. Med ett inkluderande synsätt behandlas också flerspråkiga barns situation samt hur förskolans och förskoleklassens verksamheter kan stötta dessa barn i sin utveckling av svenska och modersmål (L1). I kursen ingår även analys av vetenskapliga texter relevanta för yrkesuppdraget samt kritisk granskning och problematisering av kartläggnings- och bedömningsinstrument för barns språk- och matematikutveckling. I samband med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) arbetar studenten med att stimulera barns läroprocesser inom olika kunskapsområden. I detta arbete ingår att självständigt planera, leda, genomföra och utvärdera aktiviteterna.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse

1.1 redogöra för och problematisera aktuell didaktisk forskning med relevans för barns språkliga, matematiska och estetiska läroprocesser

1.2 redogöra för och problematisera olika villkor för hur barn med annat modersmål (L1) än svenska kan stödjas i sin språkutveckling, såväl i svenska som i sitt modersmål

1.3 redogöra för och kritiskt granska olika metoder för att kartlägga, identifiera och förebygga kommunikativa svårigheter

2. Färdighet och förmåga

2.1 tillämpa, motivera och kritiskt granska användandet av olika digitala redskap för att stödja barns utveckling

2.2 med utgångspunkt i aktuell didaktisk forskning planera, motivera, leda och genomföra undervisning med syfte att stödja estetiska läroprocesser hos barn i förskolan

2.3 självständigt formulera mål för, planera, leda, genomföra, utvärdera, dokumentera och kritiskt granska ett tematiskt arbete där de estetiska arbetsformerna används för att undersöka och bearbeta olika kunskapsområden

2.4 utifrån estetiska läroprocesser planera, använda, utvärdera, dokumentera och kritiskt granska ett eget tillverkat didaktiskt material med fokus på barns lärande

2.5 i mötet med barn och kollegor använda för verksamheten relevanta ämneskunskaper och didaktiska begrepp

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 förhålla sig kritisk till olika teorier och metoder för språkliga och matematiska lärprocesser

3.2 kritiskt granska och analysera olika vetenskapliga texter med relevans för kursens innehåll och för den kommande yrkesrollen

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(IN02) Portfolio

Inlämningsuppgift

Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.3, 2.4

Högskolepoäng: 8,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN03) Språk/kommunikation

Inlämningsuppgift

Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 3.1

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(NÄ01) VFU

Verksamhetsförlagd utbildning

Lärandemål: 2.3, 2.4, 2.5

Högskolepoäng: 4,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE08) Didaktiska material

Seminarium och inlämningsuppgift

Lärandemål: 2.3, 2.4

Högskolepoäng: 4,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE09) Drama

Litteraturseminarium

Lärandemål: 1.1

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE10) Bild

Litteraturseminarium

Lärandemål: 1.1

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE11) Metod och teoretiska/analytiska begrepp

Seminarium

Lärandemål: 3.2

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE12) Musik

Didaktiskt seminarium

Lärandemål: 2.2

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE13) Textil

Seminarium

Lärandemål: 1.1

Högskolepoäng: 1,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(TE01) Salstentamen Matematik

Digital salstentamen

Lärandemål: 1.1, 3.1

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Av kursens 30 högskolepoäng (hp) är 18 hp på VG-nivå. Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Vid underkänt betyg vid det första examinationstillfället på verksamhetsförlagd utbildning har studenten endast rätt till ytterligare ett examinationstillfälle.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska kan förekomma.

Amhag, Lisbeth, Kupferberg, Feiwei & Leijon, Marie (red.) (2013). *Medierat lärande och pedagogisk mångfald*. Lund: Studentlitteratur (211 s)

Bendroth Karlsson, Marie & Häikiö, Tarja (2014). *Bild, konst och medier för yngre barn: kulturella redskap och pedagogiska perspektiv*. Lund: Studentlitteratur, s. 49-68 (20 s)

Björkdahl Ordell, Susanne, Eldholm, Gerd & Hagstrand-Velicu, Kerstin (2010). *Lär genom textil: en handbok i att använda textil som pedagogiskt redskap för barns lärande*. 1. uppl. [Mölnlycke: Susanne Björkdahl Ordell] (88 s)

Björklund, Elisabeth (2008). *Att erövra litteracitet: små barns kommunikativa möten med berättande, bilder, text och tecken i förskolan*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2009 (125 s)

Bruce, Barbro, Ivarsson, Ulrika, Svensson, Anna-Karin & Sventelius, Eva (2016). *Språklig sårbarhet i förskola och skola: barnet språket och pedagogiken*. Lund: Studentlitteratur (239 s)

Dail, Alanna, Rochelle & McGee, M. Lea (2011). Expanding Preschoolers' Vocabulary: The Role och Professional Development. *Childhood Education*, vol 87, nr 3, s. 161-168 (8 s)

Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber (utdrag, 240 s)

Eidevald, Christian (2013). *Systematiska analyser för utvärdering och utveckling i förskolan: hallå, hur gör man?*. 1. uppl. Stockholm: Liber (202 s)

Einarsson, Annelie (2013). Dramapedagogik som form för medierat lärande. I Amhag, L., Kupferberg, F. och Leijon, M. (red.) *Medierat lärande och pedagogisk mångfald*. Lund: Studentlitteratur, ss. 125-148 (24 s)

Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (2009). Kvalitativ forskning och kvalitativ analys. I Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (red.) *Handbok i kvalitativ analys*. 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 13-37 (25 s)

Holm, Lars & Laursen, Helle Pia (red.) (2010). *Språklig praxis i förskolan*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (128 s)

Kultti, Anne (2012). *Flerspråkiga barn i förskolan [Elektronisk resurs]: villkor för deltagande och lärande*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet, 2012 (214 s)

Körling, Anne-Marie (2012). *Nu ler Vygotskij*. Stockholm: Liber (270 s)

Lindö, Rigmor (2009). *Det tidiga språkbudet*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (285 s)

Läroplan för förskolan Lpfö 98. [Ny, rev. uppl.] (2016). Stockholm: Skolverket (16 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2016. 3. uppl. (2016). Stockholm: Skolverket (utdrag, ca 16 s)

Palmer, Anna (2011). *Hur blir man matematisk?: att skapa nya relationer till matematik och genus i arbetet med yngre barn.* 1. uppl. Stockholm: Liber (126 s)

Sandvik & Spurkland (2015). *Språkstimulera och dokumentera i den flerspråkiga förskolan.* Lund: Studentlitteratur

Skolverket (2013). *Flera språk i förskolan - teori och praktik.* Stockholm: Danagård Lito

Solem, Ida Heiberg & Reikerås, Elin Kirsti Lie (2004). *Det matematiska barnet.* 1. uppl. Stockholm: Natur och kultur (344 s)

Svensson, Ann-Katrin (2012). *Med alla barn i fokus - om förskolans roll i flerspråkiga barns språkutveckling.* Paideia. 4, s 29-37 (9 s)

Söderman, Johan & Riddersporre, Bim (red.) (2012). *Musikvetenskap för förskolan.* 1. utg. Stockholm: Natur & kultur (190 s)

Thisner, Annika (2007). *Matte på burk: en arbetsmetod för förskolan.* Stockholm: Sveriges utbildningsradio (96 s)

Tisell, Anneli (2009). *Lilla boken om tecken: som ett verktyg för kommunikation och språkutveckling.* 1. uppl. Lidingö: Hatten (73 s)

Tillkommer kopierat material, examensarbete och artiklar med aktuell forskning (ca 200 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram.

Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskolläro utbildning, 210 hp.

I kursen ingår 3 veckors VFU samt 5 fältdagar.

Kursen är uppdelad på två terminer.